

UDKIGGEN

KØBENHAVNS MARINEFORENING

Nr. 4

NOVEMBER 2022

61. ÅRGANG

AFDELINGSFORMAND

Per Vilstrup Olesen
 Ettehavevej 37, 2730 Herlev
 Mobil: 31 60 67 68
 Mail: koebenhavn@marineforeningen.dk

NÆSTFORMAND

Karl-Erik Knaack
 Gammelgårds Allé 3
 2665 Vallensbæk Strand
 Mobil: 40 31 56 40
 Mail: karlerik.knaack@gmail.com

KASSERER

Hans Philipsen
 Kærhøjgårdsvej 16, 3540 Lyngby
 Mobil: 20 10 56 16
 Mail: hans_philipsen@hotmail.com

SEKRETÆR

Kent Grønholm Ravn
 Vedbyholm 65, 2650 Hvidovre
 Tlf.: 28 56 94 42 - Mail: kbravn@webspeed.dk

ARRANGEMENTSFORMAND

Johnny Bannow
 Emdrup Vænge 53, 2100 København Ø
 Mobil: 20 14 37 88
 Mail: jabannow@gmail.com

BESTYRELSESMEDELM

John Hansen
 Galionsvej 27, 1.th.
 1437 København K
 Mobil: 29809178
 Mail: j.hansen@hotmail.co.uk

BESTYRELSESMEDELM

Frank Petersen
 Hjertensfrydsgade 2, st..1323 København K
 Tlf.: 23 67 38 84
 Mail: popey@mail.dk

ÆRESFORMAND

H.K.H. Kronprinsen

LANDSFORMAND

KK Steen Engstrøm

DISTRIKTSFORMAND

Gert Allan Larsen

BESTYRELSESSUPPLEANT

Niels Fiskers
 Peter R. Pedersen

BANJERMESTER

Leif Larsen
 Mobil: 28 37 84 27
 Mail: kbhmf@outlook.dk

FLAGBÆRER

Jørgen Bjerregaard Larsen
 Karl-Erik Knaack
 Erik Hansen

SLOPKISTEBESTYRER

René Westerdahl

ARRANGEMENTSUDVALG

Johnny Bannow, formand
 Leif Larsen, banjermester

SKYTTELAVSFORMAND

Ole Reese
 Ryparken 160, 1. th.2100 København Ø
 Mobil 22 94 60 83 mail: olereese@gmail.com

UDKIGGEN

Udgiver: Københavns Marineforening.
 Redaktør & ansvarshavende: Leif Larsen.
 Layout: Lone Vilstrup Olesen,
 lone.longhi@gmail.com
 Tryk: Aage Søe-Knudsen - offset-kopiering

Formandens hjørne.

Sommeren er gået på hæld og temperaturen er kommet ned i normalt leje.

Der er normale tilstande i Marinestuen med godt fremmøde til vores arrangementer, og også vores

lørdagsfrokost. De mange aktiviteter hen over sommeren er gennemført, og det var lidt svært med deltagere

lige efter sommerferien, men det er vi også kommet henover, og vi er igen oppe på et godt deltagerantal

til vores forskellige aktiviteter.

Vi har afholdt Havnefestival og hjulpet Distriktet med at afholde jubilæarstævne for Søværnet, mange af jer hjalp i den weekend, og det var to gode aktiviteter, der forgik ved siden af hinanden.

Når alt det her nu er skrevet, skal det nødvendigvis bemærkes, at vor kabys er meget hårdt belastet grundet arbejdspress ved vores møder. Vi mangler frivillige, som vil indgå i opvasken, og som følge af det, vil vi nu kigge efter en ung M/K til at hjælpe os mod betaling.

Nyholm, er som bekendt en del af et militærets område, og det betyder, at når der er krig i Europa, påvirker det sikkerhedssituationen på alle militære områder, også hos os. Der er kommet flere militære funktioner på området, også derfor skal det også indskræpes, at fotografering ikke er tilladt på området. Der vil komme ny skiltning på Nyholm inden længe.

Vi ser frem mod et aktivt efterår og vinter, hvor vi har en del aktiviteter, se i vores aktivistkalender, om der er noget, du vil deltage i.

Jeg glæder mig til at se dig i foreningen hen over de næste par måneder.

De bedste marineforenings hilsner
Formanden.

Københavns Marineforening, en del af

Danmarks Marineforening

Foto som modtages af UDKIGGEN til offentliggørelse i UDKIGGEN, vil efterfølgende indgå i UDKIGGENS fotoarkiv. Foto uden angivelse, er fra Forsvarets Billedarkiv.

Fødselsdage - hjerteligt tillykke

01. NOVEMBER 2022– 15. FEBRUAR 2023

Vilhelm Egebæk Sørensen	90 år	12 november
Preben Christian Jensen	80 år	22 januar
Hans Frederiksen	80 år	07 januar
Nicolaus Peters	80 år	27 december
John Borregaard Pedersen	80 år	24 december
Bjarne B.G. Hansen	80 år	21 november
Jørgen Erik Nielsen	75 år	10 februar
Benny S. Andersen	75 år	12 januar
Jens Bygum	75 år	04 februar
Pehr Appelqvist	75 år	06 januar
Anne-Mari Juul	75 år	06 november
Stig Olsen	75 år	31 januar
Hans Philipsen	70 år	06 februar
Freddie Thomas Mørkeberg Rommel	65 år	09 november
Jens Larsen	65 år	22 januar
Rasmus Spangsberg Poulsen	30 år	09 november
<i>ÆNDRINGER I MEDLEMSLISTEN</i>		
Erik Pullich	Indmeldt	September 22
Henrik Nysted	Indmeldt	September 22
Flemming Tromborg	Indmeldt	August 22
Allan Nordecomte Pedersen	Indmeldt	September 22
Jens Larsen	Indmeldt	September 22
Rasmus Spangsberg Poulsen	Indmeldt	August 22
Thomas Halvor Carstensen	Indmeldt	September 22
Finn Bager	A.V.D.	19 oktober 22

ÆRESMEDLEMMER

H.K.H. KRONPRINS FREDERIK

LEIF LARSEN JOHNNY BANNOW

HANS PHILIPSEN

AFDELINGSJUBILARER 2023		
Niels Bjørneboe	Optaget	1983
Bo Junker Albertsen	Optaget	1998
Finn Bager	Optaget	1998
Jens Svendborg	Optaget	1998
Michael Svendborg	Optaget	1998
Per Karl Østergaard Christiansen	Optaget	1998
Poul Palmdorf	Optaget	1998
TJENESTEÅRSJUBILARER		
John William Cortsen	Indkaldt	1948
Bent Schwaner	Indkaldt	1953
Vilhelm Egebæk Sørensen	Indkaldt	1953
Flemming Lehrmann	Indkaldt	1953
Henning Karleby	Indkaldt	1953
Bent Harry Nilausen	Indkaldt	1958
Per Noe Benzon	Indkaldt	1958
Erik Gerhardt Pedersen	Indkaldt	1958
Kaj Georg Møller	Indkaldt	1958
Leif Rabech Andersen	Indkaldt	1963
Leif Bjørn Pedersen	Indkaldt	1963
Niels Dalsbæk	Indkaldt	1963
Preben Louis-Willerup	Indkaldt	1963
Finn Alex Jegind	Indkaldt	1963
Allan Hu Carstensen	Indkaldt	1963
Per Tidemand	Indkaldt	1973
Kim Øberg Larsen	Indkaldt	1973
Frank Bjørn Christensen	Indkaldt	1983
Frank Petersen	Indkaldt	1983
Jørgen Sørensen	Indkaldt	1983
Teddy Gerberg	Indkaldt	1983

AKTIVITETSKALENDER

01. NOVEMBER 2022– 15. FEBRUAR 2023

Dato	Begivenhed	Kl.
01 November	Distriktsskydning DGI Holmen	1600
10 November	Foredrag v/Espen Schødt	1800
19 November	Lørdagsfrokost	1200
24 November	Kammeratskabsaften	1800
03 December	Julefrokost	1300
17 December	Glögg-arrangement	1400
24 December	Julegudstjeneste i Holmens Kirke	1030
24 December	Kranselægning v/Mindeankeret i Ny-havn	1200
07 Januar 2023	Nytårsmønstring	1300
08 Januar 2023	Nytårgudstjeneste, Det Blå Danmark Holmens Kirke	1400
12 Januar 2023	Foredrag v/ Orlogsprovst Peter Thyssen	1800
21 Januar 2023	Lørdagsfrokost, Tema: MARTHA , max. 50 deltagere.	1200
26 Januar 2023	Kammeratskabsaften	1800
07 Februar 2023	Skyttelav Generalforsamling	1800
09 Februar 2023	Foredrag v/ Jørgen Rasmussen	1800
	TILMELDING MED SKAFNING KOSTER 100 KR. TILMELDING FORETAGES KUN TIL BANJERMESTEREN, OG TILMELDING ER BINDENDE. TILMELDING SENEST MANDAG KL. 1200. TILMELDING SKAL BEKRÆFTES PERSONLIGT AF BANJERMESTEREN. TILMELDING FORETAGES PÅ TLF. 28 37 84 27 ELLER MAIL: kbhmf@outlook.dk	

Kvartalsoversigt

3. kvartal 2022

Af: Leif Larsen

23 juli: Grillarrangement, Takkeladsvej. For de 35 tilmeldte blev det lidt af en blandet fornøjelse, idet gråvejret havde sænket temperaturen så meget, at selv om grillen næsten blev overtændt, var det nødvendigt at indtage de tilberedte retter i stuen på første sal, men humøret var højt gennem adskillige timer.

06 august: Amager Marineforening havde inviteret til den årlige cykeltur (Tour de Ama'r) på det sydlige Amager. 0830 satte et velanrettet morgenbord gang i

løjerne, og kl. 0930 begav de 7 aktive cyklister, heriblandt Tonny Jochumsen og Leif Larsen fra Københavns Marineforening, i det smukke augustvejr kursen mod St. Magleby's gadekær, hvor ledsagevognen refuelede for første gang. Væskebalancen skulle jo holdes i orden, og da vi tre timer senere var tilbage i marinehuset på Tømmerupvej, ventede der os en fremragende frokostbuffet anrettet af Karin og Preben. En god lørdag på Amager gik til ende ved 17-tiden efter 28 km. På cykel for mit vedkommende.

23 august: Opstarten efter sommerpausen indebar ikke, at der var skydning i GGI-byen denne aften, men bestyrelsen for skyttelavet havde indkaldt til kammeratligt samvær i marinestuen, og de 12, der havde valgt at deltage, tilbragte glade timer sammen, hvor den gode 2 retters menu gav anledning til en god snak.

25 august: Sæsonstarten var den mest skrabede oplevelse i mands minde. Blot 20 M/K havde fundet det ulejligheden værd at møde op på denne aften, deraf 2 fra Viborg Afdeling + 2 nye medlemmer. Ak hvor sløjt. Men det er heldigvis en frivillig sag at bruge en aften i Københavns Marineforening. Og de få fik den oplevelse, at et nyt medlem, Flemming Tronborg blev optaget, og han fornøjede os med historier fra sine mange års sejlads i handelsflåden. Så alligevel en

kort men hygsom aften.

28 august: Årets jubilæumstæвне havde deltagelse af mange bekendtskaber fra forgangne år, men den samlede styrke var noget mindre i år. Min iagttagelse var, at det forløb godt. Ved Mindestenen var det Orlogsprovst Ejgil Bank Olesen, der fremsagde den korte andagt, og den nye marchleder Karl Erik Knaack formåede på bedste vis at lede styrken op til Planbygningen med Kvindelige Mariners Musikkorps samt flag i front. Timerne i Planbygningen, hvor frivillige fra Brøndby og København havde dækket flot op, gav et godt indtryk af, hvor positivt det er at afholde dette jubilæumstæвне, så efter kl. 16 kunne deltagerne atter drage hjemad til det ganske Danmark, mens en del dog stadig havde lyst til at slutte af i Københavns Marineforening.

08 september: Denne foredragsaften afså 32 M/K tid til at møde op for at lytte til 'veteran' fra Sømændenes Forbund Morten Bach, der velforberedt berettede om de danske og norske krigssejlere gennem 2. verdenskrig. Uden at komme nærmere ind på foredraget her, hvilket jeg har overladt til Erik Staffeldt at referere andetsteds i UDKIGGEN, var det en spændende aften sammen med Morten Bach. I forbindelse med flaghejsningen beordrede næstformanden flaget på halv for at ære den engelske Dronning Elisabeths Minde.

17 september: Lørdagsfrokosten blev denne dag noget af et tilløbsstykke. Om end det kniber lidt for deltagerne med at melde sig til i god tid, lykkedes det den lørdags anretter (Formand Per Vilstrup) at sammensætte en buffet, der blev rost i høje toner. Jeg havde den glæde, at jeg sammen med 4 gamle gaster, der sejlede med P 511 SØRIDDEREN (GASTURBINEBÅD) for 50 år siden, deltog, og disse nød nogle gode timer i vores hyggelige marinestue. Så sandelig en mindeværdig lørdag.

22 september: En kammeratskabsaften, der med spænding var set frem til, fordi Ken Erleben med sit tilbud om en tre retters menu formodedes at ville tillokke flere medlemmer end sædvanlig. Men lad mig straks afsløre, at tilstrømningen blev beskedne 24 deltagere, der fandt den hyggelige stemning frem, da de tre retter blev beskuet og sat til livs. To nye medlemmer blev optaget, Natasha Nielsen

og Jens Christian Andersen. Disse to erklærede, at de var meget glade for at blive medlemmer af Københavns Marineforening.

24 september: Min lørdagscykeltur bragte mig til Amager Marineforening, hvor jeg til min overraskelse konstaterede, at stuen var næsten halvfuld. Jeg vidste ikke, at der ville være foredrag, men jeg følte mig velkommen og blev vidne til et interessant foredrag fremført af et af deres medlemmer Jørgen Rasmussen. Et spændende emne "SØRØVERI OG TERRORISME TIL SØS" var vi 14 tilstedeværende, der med interesse lagde lytteorganer til i et par timer. Amager Marineforening er så sandelig et besøg værd. Lørdagsåbent er en god ide.

13 oktober: Aftenens foredrag fremført af Carl Sahl (medlem i Brøndby Marineforening) omhandlende den under anden verdenskrig anvendte kryptomaskine ENIGMA. Referat af Erik Staffeldt andetsteds i UDKIGGEN.

14 oktober: Årets kulturaften var traditionen tro et tilløbsstykke på Nyholm og Skibene På Holmen fik meget pænt besøg. Københavns Marineforenings opstillede telt tæt ved skibene og Batteri Sixtus er altid et besøg værd, og Københavns Marineforenings formand og næstformand stod den stride blæst imod og gjorde deres for at reklamere for Marineforeningen. Vi var to hele aftenen i vores stue, og vi tog godt imod de ca. 40 M/K, der valgte at kigge op.

Invitation til julefrokost.

Så er det snart ved at
være julefrokost-tid.

Lørdag d. 3. december kl. 13.00 åbnes dørene for lidt lækker mad og hyggeligt samvær i Marinestuen, og vi ser frem til mange glade deltagere. Som sædvanlig skal der tilmeldes hos Banjermesteren, og senest onsdag d. 30/11, pris 200kr.

Vi glæder os til at
se jer alle.

Vel mødt.

Dronning Elizabeth mindet.

Tekst og foto: Erik Staffeldt.

Meddelelsen om Dronning Elizabeths død indløb under Københavns Marineforenings foredragsmøde i Marinestuen på Nyholm. Foredraget af Morten Bach drejede sig noget apropos, om de danske krigssejlere, der hjalp de allierede under 2. Verdenskrig med at sejle forsyninger til Europa og andre steder i Verden, samt under invasionen på D-dag i 1944, da 800 danske søfolk deltog. 1087 døde i engelsk tjeneste.

Deres indsats blev noget fodslæbende anerkendt i Danmark, mens både den

britiske konge og premierminister Winston Churchill meget tidligt takkede for deres indsats. Da 70-årsdagen blev markeret på invasionskysten talte Dronning Elizabeth med en af de få tilbageværende danske krigssejlere, som var inviteret med som officiel anerkendelse af hans og kollegernes indsats. Det nævnte han for Dronningen, der bemærkede: "It's about time". I Københavns Marineforening blev flaget sat på halv, hvorunder der blev markeret et minuts stilhed for at ære den britiske dronning.

BR: nej til nybyggeri på Nyholm - næsten.

Af Erik Staffeldt

En række partier - flertallet - på Københavns Rådhus ønsker, at der allerede nu sættes en politisk retning for udviklingen af Nyholm, så blandt andet de lokalpolitiske ønsker fra Christianshavns Lokaludvalg kan indfries.

Det fremgår af en beslutning i Borgerrepræsentationen lige før sommerferien, altså før kommunalvalget. Enhedslisten, Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre, Alternativet og Dansk Folkeparti står bag beslutningen. Partierne finder det vigtigt, at udviklingen af Nyholm tager afsæt i områdets særlige karakter, historie og arkitektur, således at der bl.a. sikres plads til udførelse af maritime erhverv. Vi ønsker en helhedsplanlægning for en bydel med vægt på grønne og rekreative områder for københavnere og byens gæster. Og med begrænset bilkørsel, udtaler de.

Nyholm skal være en bydel, hvor der er plads til hverdagsliv med uddannelsesinstitutioner og fritidsaktiviteter, herunder erhvervsskoler og værksteder, der relate-

rer sig til det maritime miljø.

Det er vigtigt, at der fortsat er plads til skoleskibet Georg Stage, og at også andre gamle træskibe kan blive en del af et levende miljø på Nyholm, med maritime værksteder på land.

Partierne ønsker at eksisterende bygninger skal bevares, både af kulturhistoriske og klimamæssige hensyn, men bygningerne kan anvendes til nye funktioner, fx maritimt museum, erhvervsskole for maritime håndværk, ungdomsboliger fortrinsvis til de unge på skolen, forskerboliger, kunstnerboliger, seniorbofællesskab og plejehjem. Partierne ønsker at der så vidt muligt ikke bygges nyt.

Partierne ønsker derfor, at Teknik- og Miljøforvaltningen, med inddragelse af Økonomiforvaltningen, skal gå i dialog med grundejer om udviklingsønskerne for Nyholm.

Efter planen skal dele af Nyholm sælges af staten via det statslige ejendomsselskab Freja, der hyrer en ejendomsmægler. Samtidig skulle partierne bag forsvarsforliget udarbejde en helhedsplan...

GENERALFORSAMLING 2023

Afholdes torsdag d. 23/2 kl. 18.00 i

Marinestuen.

Der serveres efterfølgende gule ærter, husk
tilmelding til banjermesteren.

Krænkelser: Søværnet kom med værktøjet.

Af: Erik Staffeldt

En nyttig metode til at håndtere krænkelssager i Forsvaret er udviklet i et af Søværnets skibe. Metoden er så nyttig, at forsvarschef Flemming Lentfer vil rulle den ud i hele Forsvaret.

Det har han fortalt til netmediet OLFI. Forsvarskommandoens pressesektion oplyser til UDKIGGEN:

”Træningsforløbet mod krænkende adfærd i forsvaret er udviklet med afsæt i et tilsvarende kursus for chefer og ledere i Søværnet. Kurset i Søværnet blev første gang udrullet i november 2021 på fregatten Niels Juel.”

Gennem flere år har Forsvaret kæmpet med krænkelssager, der fortsætter og er medvirkende til at nogle kvinder ikke ønsker at melde sig til Forsvaret.

Mens andre har forladt Forsvaret efter en krænkelssag, og det vil Forsvaret gerne lave om på.

Den situation ønsker både nuværende og tidligere forsvarsminister at rette op på, at der er gennemført strammere regler og muligheder for at håndtere sagerne. Men det er en større proces at ændre krænkelsseskulturen.

Nogle medarbejdere har svært ved at vise kollegerne den fornødne respekt.

De enkelte chefer og ledere har imidlertid lavet deres egne regler for at håndtere sagerne, men det siger forsvarschefen skal være slut - også med at sager ikke er blevet taget seriøst. Forsvaret har - på papiret - en nultolerance og krænkede kan henvende sig til auditørkorpset direkte med klager. De to regler har ikke været virksomme.

Desuden skal krænkeren og krænkede ikke risikere at mødes så længe sagen kører.

Den 5. september deltog FC Flemming Lentfer og FM Morten Bødskov i bl.a. paraden på Christiansborg Slotsplads. Foto: Forsvarsgalleriet.

Et redskab til at give handlepligten mere indhold er udviklet i et af SVN's skibe, siger forsvarschefen. Værktøjet kaldes dialogbaseret og handler om at chefens eller lederens moralske kompas skal kalibreres i forhold til situationen/krænkelsen.

Ved at diskutere forskellige scenarier blev lederne på skibet i stand til at nå til enighed om, hvordan bestemte sager kan og bør håndteres. Det er denne måde at gribe tingene an, der nu skal bredes ud til resten af organisationen, forklarer Flemming Lentfer.

Metoden tjener til både at forebygge, men også til at cheferne finder sammen om en ensartet måde at håndtere det på. Så det er egentlig opstået som et godt eksempel, som vi så har valgt at forfølge længere og udbygge. I første runde vil gerne skulle igennem alle Forsvarets medarbejdere relativt hurtigt. I fase to vil vi gerne have institutionaliseret det. Det vil sige, at det skal ind i Forsvarets uddannelser gennem Forsvars-

akademiet.

Kvindelige Veteraner og Kvinfor har skubbet på for at få mere gang i at rydde op i krænkelseskulturen. De er også blevet bedt om at medvirke til udformning af en kommende arbejdspladsvurdering, hvor uafhængige sagkyndige også medvirker.

En tv-udsendelse, Operation X, har også fyret op under i debatten. Udsendelsen gav udtryk for, at Forsvaret har nølet, men det er FC og ministeren ikke enige i.

Ministeren har sagt i Folketingets forsvarsudvalg: der er indført en praksisændring i denne type sager. Det bliver fremover sådan, at i udgangspunktet bør fysiske krænkelse medføre afskedigelse. Og samtidig vil vi skride til afskedigelse i langt flere sager - både når det handler om fysiske krænkelse og andre alvorlige krænkelse.

Formanden inviterer til Glögg og æbleskiver.

Jeg vil gerne sige glædelig jul til jer alle, og derfor er marinestuen åben den 17. december mellem 14 og 17, hvor jeg har varmet glöggen og bagt æbleskiver.

Jeg glæder mig til at se dig.

Mosedes Fort udvides.

Af Erik Staffeldt

Den filantropiske forening Realdania og A.P. Møller Fonden har bevilliget henholdsvis 22 mio. kr. og 11 mio. kr. til en videreudvikling af Mosede Fort ved Greve. Med bevillingerne har museet fået næsten 2/3 af de midler, som skal til for at løfte det nuværende Mosede Fort til en helstøbt og moderne museums- og besøgsoplevelse om Danmark under 1. Verdenskrig, oplyser Realdania.

Museet vil nu arbejde videre med at sikre sig yderligere fondsmidler, så projektet bliver fuldt finansieret.

Det nye Mosede Fort vil indeholde: En nyopført museums- og restaurantbygning, et moderne læringsmiljø til historieformidling, inspirerende udstillinger og fornyelse af det fredede fortidsminde Mosede Fort.

Fortet blev bygget under 1. Verdenskrig, og det var i Greve, at fjenden skulle stoppes, hvis angrebet kom fra søsiden ude i Køge Bugt. Selvom krigen aldrig kom til

Danmark, er Mosede Fort en vigtig del af Danmarks kulturarv. Det er ambitionen, at endnu flere skal få øjnene op for krigen, der fandt sted for over 100 år siden, men som satte både langvarige og tydelige spor i både landskabet og kulturen. Københavns befæstning blev etableret som en forsvarsvold med forter, bl.a. på kunstige øer, rundt om hovedstaden i slutningen af 1800-tallet. Nederlaget i 1864 og bombardementet af København i 1807 var begrundelsen. At befæstningen nogensinde kom i krigs-mode er svært at få øje på, den har måske haft en vis afskrækkende virkning.

Fra 1922 blev Søbefæstningen bestående af Hvidørbatteri, Mellemfort, Prøvesten, Kastrupfort og Avedørbatteri nedlagt.

Det faste Kystforsvar overgik i 1932 fra Hæren til Søværnet som Kystdefensionen. Charlottenlundfort, Trekroner og Saltholmværkerne blev nedlagt.

Under besættelsen 1940-45 overtog tyskerne efterhånden alle de danske anlæg, og de blev ribbet for brugbart skyts.

I 1945 påbegyndtes en genopbygning af Kystdefensionen, der dog først tog fart med den ambitiøse forsvarsordning 1950/5, der fulgte i kølvandet på medlemskabet af NATO og et krav om betydelig militær opbygning. Kystdefensionen skiftede samtidig navn til Kystbefæstningen.

Under forsvarsordningen af 1961 nedlægges Kystbefæstningen, hvorefter en række kystbefæstningsanlæg nedlægges og andre, herunder Middelgrundsfort og Kongelundsfort, overgik til raketforsvaret under flyvevåbnet. Vestvolden overgik fra Forsvarsministeriet til henholdsvis Miljøministeriet og en række kommuner og åbnes for offentligheden.

I begyndelsen af 1980'erne omorganiseres raketluftforsvaret, og Kongelundsfort og Middelgrundsfort blev rømmet i henholdsvis 1982 og 1984. I 2000 nedlægges Dragør Fort som det sidste befæstningsanlæg fra Københavns Befæstning.

Bevillingerne fra Realdania og A.P. Møller Fonden gør det muligt at arbejde videre

med udviklingen af Mosede Fort. Projektets samlede budget er ca. 73 mio. kr. Udover de 33 mio. kr. fra Realdania og A.P. Møller Fonden, fik museet i 2018 fem mio. kr. til projektet fra en finanslovsbevilling. Endelig støtter Greve Kommune projektet med ca. syv mio. kr.

Når projektet er fuldt finansieret, vil Greve Kommune, der ejer museet, afholde en arkitektkonkurrence for at få innovative bud på, hvordan en ny museums- og restaurantbygning ved Mosede Fort skal se ud. En restaurant ved fortet har været efterspurgt meget længe af både borgere og besøgende.

Det udvidede Mosede Fort åbner efter planen i 2026. Museet forventer, at besøgstallet vil stige til 30.000 gæster om året senest fire år efter åbningen. I dag besøger ca. 12.000 gæster om året museet.

Museet på Mosede Fort (om 1. Verdenskrig): <https://danmark1914-18.dk>

Billedtekster:

Luftfoto fra Mosede Fort: Foto: Realdania.

Skematisk oversigt over befæstningen. Kilde: Wikipedia.

Krigssejlerne må ikke glemmes.

Af Erik Staffeldt

Morten Bach kom ud at sejle i 1973, og i årene på søn mødte han mange krigssejlere, som fortalte om deres oplevelser under 2. Verdenskrig.

Det blev indgangen til hans store interesse for de vilkår, der blev budt danske sømænd. I dag repræsenterer han sammen med Ann Nørregaard krigssejlerne i bestyrelsen for Frihedskampens Veterans Mindefond. Et af hjerteboerne er Mindeankret i Nyhavn, der rejst for at mindes sømændene, der omkom under krigen. Hvert år juleaften er der en højtidelighed ved ankret i samarbejde med Holmens orlogsprovst, og der lægges kranse ved ankret og i samarbejde med Holmens orlogsprovst holdes en højtidelighed.

Gennem en årrække har Morten været konsulent i 3F Transportgruppen og inspektør i det internationale transportarbejder forbund (tilsyn med søfolks vilkår).

Den 8. september gæstede Morten Bach Marinestuen og fortalte om krigssejlerne og viste Mai Wechseldmanns film, "Rapport fra de glemte og druknede", som har været vist i de øvrige nordiske lande men er afvist af DR. Et forlydende vil vide, at rederierne ikke brød sig om den og påvirkede DR.

Inden da fortalte Morten Bach: Danske allierede krigssejlere fik navnet efter den nazityske besættelse af Danmark den 9. April om morgenen, da handelsflåden med 240 skibe og 6000 sømænd fik besked fra rederierne om at gå til neutral eller tysk havn. Mange skibe lå udenfor den nazityske spærring. Halvdelen af skibene holdt skibsråd, og man spurgte besætningen: hvor vil I hen? De lå overalt i Verden og søgte til Frankrig, Singapore, og mange andre steder. En del skibe, bl.a. i Nordsøen, vendte om og gik til England, briterne tog dem som prisen skibe, idet englænder

ne troede, at danskerne holdt med tyskerne, vi gjorde jo ikke modstand. Briterne beholdt skibene i havnene og satte engelsk flag på dem og malede dem grå, de skulle sejle som marinefartøjer. Besætningen blev spurgt i 70 skibe: vil I sejle på engelske betingelser? De fleste, 99,9 pct., tog imod tilbuddet og fik en tredjedel hyre.

Gennemsnitsalder på søfolkene var 28 år, de blev regnet for kriminelle, fordi de tog andres (redernes) ejendom og afleverede skibe til en fremmed magt.

I USA lå 42 skibe, mest Mærsk skibe, og blev lagt op. 1. april 1941 sagde USAs regering, at man nu tog skibene til konvojfart i demokratiets tjeneste, USA var neutralt, så de danske skibe sejlede under Panamafleg, og fik navn efter travheste, der havde vundet løb. Den 1. juledag 1943 fik danske skibe lov at føre danske flag igen.

Skoleskibet "Danmark" var blandt de beslaglagte skibe, og det gjorde stor nytte som uddannelsesskib for 500 amerikanske søofficerer og søfolk.

Danske redere forhandlede i Sverige med britiske myndigheder om forholdene for danske skibe, beslaglagt af briterne. søfolkenes liv gik ikke helt skille af, de blev behandlet som pariaer og beskyldt for at være på tysk side. Det kom til sammenstød med norske matroser og søfolk, som jo repræsenterede en nation, der kæmpede hårdt mod den nazityske invasion. Norge havde 30.000 sømænd og 1000 skibe i allieret tjeneste.

I Newcastle blev oprettet en pool (forhyrings- og mønstringskontor) for danske søfolk, som fik løn af britiske handelsflåde. Men der var ingen løn efter ens skibet f.eks. blev sænket. Man fik først løn, når man mønstrede i Newcastle, sygedagpenge skulle søges i Danmark. I en kirke i Newcastle er indrettet et minderum for krigssejlerne.

En del danske sømænd blev gift med engelske piger (mange engelske mænd var indkaldt). Også det gav gniderier, danske søfolk kom i klammeri med englændere bl.a. i pubber, og for at give dem legalitet fik de et mærke til at bære på tøjet: "MN" for Merchant Navy (handelsflåden). Ventetiden i Newcastle blev efterhånden brugt til at uddanne søfolk til "gunner" - maskingeværskytter, idet der var sat geværer på handelsskibene til forsvar, men der var forskellige geværtyper, og de uddannede fik somme tider hyre på skibe, der havde andre maskingeværer end dem, de var uddannet i at bruge.

På søen var nerverne højspændt, skibe og besætninger blev bombet om dagen, man kunne løbe på miner og små tyske (u)både angreb om natten.

700 danske fiskere meldte sig til britisk tjeneste, og mange af dem gerne ville være marinesoldater. De fik syv minestrygere til rådighed og de blev bemanded med 300 fiskere, der sejlede under dansk flag. Efter krigen udførte de minestrygning i Øresund. Senere blev de indkaldt til Marinen, og deres krigstjeneste blev ikke tilgodeset i værnepligtstjenesten. Deres papirer blev frataget dem som ugyldige. Indtil 1943 blev der sænket flere skibe end der blev bygget. Man var bl.a. oppe imod, at over 700 sømil midt mellem USA og England var konvojerne uden beskyttelse i de første år. På resten af rutens to sider kunne kun fly fra land nå ud til forsvar. Under Anden Verdenskrig sejlede 6300 danske søfolk fragt over Atlanten for England. Cirka 1900 af dem blev dræbt.

Ikke kun under besættelsen, men også før 9. april 1940 omkom 386 danske søfolk, hvis skibe løb på miner, hed det sig, men tyske journaler siger, det var tyske ubåde, der sænkede dem.

800 danske søfolk deltog i D-dagen 6. juni 1944, da de allierede foretog en stor landgang i Normandiet. Efter krigsafslutningen i Vesteuropa sejle-

de mange danske søfolk videre, bl.a. i Stillehavet, hvor krigen fortsatte og 200 omkom. I alt døde 1087 søfolk i engelsk tjeneste, det er den største faggruppe, som døde i kampen mod nazismen.

Og bagefter? Der er altid et "bagefter". Der fremkom krigssejlersyndrom, PTSD, selvmord, spiritusmisbrug. Frihedsfonden anerkendte dem ikke dengang. Men de blev allierede i en vis forstand internationalt. På Jalta-konferencen 4.-11. februar 1944, da de allierede aftalte forskellige tiltag vedrørende krigsafslutningen, sagde den britiske premierminister Winston Churchill, at Danmark skulle med som allieret. I november 1944 talte Georg VI, den engelske konge, i parlamentet og takkede hærene, herunder forsyningslinjernes folk. Hærenes resultater kunne ikke lade sig gøre uden forsyningslinjerne, og danske sømænd blev takket. Efter hjemkomsten fik søfolkene tre måneders løn, men i den blev modregnet den socialhjælp, deres familier havde modtaget under udsendelsen, hvor søfolkene ikke kunne sende penge hjem til dem. Det var strenge tider...

Billedtekst:

Morten Bach holdt foredrag i marine-stuen, hvor Johnny Bannow takkede ham for mange nye oplysninger. Foto: Erik Staffeldt.

Martha Frokost 2023

Deltag i Martha
frokosten lørdag
d. 21. Januar
2023.

Vi starter kl. 12 med den store Martha Frokost, hvor der er alt godt til maven også Brotsjö sild. Der skåles og er mulighed for at få en snaps frem til kl. 13.15.

13:30 startes filmen Martha er en hyllende skæg komedie for hele familien. Den handler om en pragtfuld, gammel, rusten skude og dens skøre besætning. Martha sejler for et græsk rederi og er næsten blevet glemt på hovedkontoret i København. Men så pludselig en dag får rederen selv brug for at sejle med "hende", og så begynder løjerne.

Filmen går på pause ca. når Skibsrederen inspicerer skibet, og baren er åben. efter 10 minutter forsætter vi med resten af filmen. Marinestuen lukker når den sidste gæst er gået ☺

SKÅL, Vi glæder os til at se jer til Martha Lørdag.
Pris for mad 100,-

S/S Aslaug

Marthas livshistorie kort fortalt.

I 1967 tog et dansk filmhold med Erik Balling og Henning Bahs i spidsen til Piræus og den nærliggende ø Salamis.

På øen Salamis havde man fundet hovedrolleindehaveren til den film, der blev indspillet i sommeren 1967

Skibet var på det tidspunkt ejet af de græske brødre Roussos og rustbunken S/S Margarita på 1.600 brutto register tons, havde netop afviklet sin sidste tur mellem Casablanca og Italien.

Nu lå hun og ventede på at lide skrot døden, dette så snart sommerferien var slut for det firma der skulle ophugge hende.

Filmprojektet blev noget vanskeliggjort, af at på det tidspunkt hvor filmen skulle optages, var der nogle græske oberster der selvbestaltet havde overtaget magten i Grækenland ved et militær kup.

Filmen blev dog, som vi ved optaget og i den forbindelse blev S/S Margarita genfødt i skikkelse af S/S Martha under dansk flag og sluttede dermed sit liv under Dannebrog som hun i sin tid startede under som S/S Aslaug, en cirkel var bundet sammen.

Byggeår 1927 på B&W til Steamship Co. Torm Copenhagen og fik navnet S/S Aslaug.

15-08-1942 kolliderede S/S Aslaug i Kielerkanalen med det norske skib S/S Log

S/S Log sank ved kollisionen og S/S/ Aslaug blev svært beskadiget

11-05-1944 var S/S Aslaug igen ude for en kollision, denne gang med den tyske marines slæbebåd M/S Aade.

Kollisionen skete på Weserfloden og S/S Aslaug fik en stor skade på bagbord side.

Den 11-04-1951 blev Dannebrog strøget og S/S Aslaug blev solgt til det Svenske rederi Resurs AB for 1 million 700 tusinde kroner.

S/S Aslaug og blev nu omdøbt til S/S Singorita af Helsingborg,

S/S Singorita tjente under Svensk flag frem til 1956 hvor hun kom under Libanesisk flag, og sejlede blandt andet for et Tysk rederi Kormoran under navnet S/S Margarita.

S/S Margarita sejlede så frem til 1967 hvor hun endelig sprang ud som S/S Martha i filmen af samme navn

I vinteren 1967 / 1968 gik virkelighedens S/S Martha alias S/S Margarita over i historien og eksisterer nu kun på film.

Besætningen fra S/S Martha er for de flestes vedkommende heller ikke mere blandt os, men i mindet sejler de stadig rundt i midelhavets blå bølger.

En beretning fra min tid ombord i RAN 1965-66.

Tekst og billeder. Julius Vadstrup

Bevogtningsfartøjet P537 RAN

Så blev det tid til at flytte mig. Jeg fik udstukket en lille pispotte ved navn RAN, et af bevogtnings-fartøjerne. Jeg var ene telegrafist og radiotekniker ombord. Det gik ad helvede til, søsyg hver gang skibet sejlede, havde ikke en dyt forstand på radioteknik, så det gik op i en højere enhed. Jeg begyndte med skibet fra Korsør, hvor vi skulle gå til København. Jeg kunne ikke få forbindelse med nogen som helst. Grejet kendte jeg, så det var i orden, men ingen svarede, når jeg kaldte på radioen, skipperen var mellemfornøjet. Nå, vi kom til København og fik fat i teknisk hjælp. Det viste sig at være et kabel udenbords til antennen, der var knækket – hvor fanden skulle jeg vide det fra. Nu nærmede julen sig og skibet skulle være standby i Køge for patrulje i Sundet syd. Så juleaften 1965 tilbragte jeg ombord på skibet i Køge, ingen landlov, da vi lå på en times varsel. Det var for øvrigt første gang jeg smagte Gl. Dansk – det smagte a.h.t - det gør det stadig. Nåh, vi gik til Korsør og tog hjem til nytår, tror jeg. Senere denne måned gik vi til Korsør, og jeg tog til Viborg på weekend. Da jeg kom ombord mandag, fik vi at vide, at på grund af is problemer, skulle vi forlægge til Frederikshavn. Der var på det tidspunkt ingen is i Korsør. Da vi kom ca. 50 smil sønden for Frederikshavn, løb vi ind i is. Så vi skulle slæbes ind til Frederikshavn. Problemet med bevogtningsfartøjerne var, at de havde indsugningen til kølevandet til maskinen så tæt på overfladen, at de sugede grødis ind og dermed blokerede for kølingen. Vi lå i Frederikshavn et par dage og skulle forlægge til Hirtshals, for ellers ville vi blive lukket inde. Vi blev igen slæbt ud og forlagde til Hirtshals.

Der kunne vi ikke ligge ret længe, så vi forlagde mod Bergen i Norge, eller rettere Håkonsvern, en norsk flådebase, ca. 20 km fra Bergen. Det meste af selve basefaciliteterne var sprængt ind i klippen. De kunne sejle skibe af fregatstørrelse ind i en klippehule.

Nå, der lå vi nogle dage, jeg deltog i kajvagten, det var der ikke meget ved, 2 timers vagt 4 timers søvn og så på den igen. Nu tilbragte vi ikke hele tiden ved kaj, vi sejlede desværre også. Når vi sejlede indenskærs, var det en pragtfuld tur. Vi var på en sightseeing ind til bunden af Sognefjorden, den længste fjord i Norge, det var en pragtfuld tur, meget af tiden i høj solskin, vi overnattede i bl.a. Høyanger, samt helt inde i bunden, inde ved Adalstangen.

hvor den ubåd var, som vi skulle lege med. Ca. en halv time senere fik vi besked om at gå med højeste fart tilbage, der var konstateret en russisk ubåd i området. Vi fandt den desværre ikke igen. Vi lå rundt omkring i de forskellige småhavne, mest dog i Bergen og Håkonsvern. Bergen var en meget kedelig by. Hver gang man skulle købe en øl, skulle man også købe mad, det var den åndsvage norske lov, der sagde at man ikke kunne købe øl uden at skulle spise. Så det samme stykke ostemad kunne godt komme ind flere gange.

Desværre deltog vi også i nogle øvelser ude på det store vand. En gang skulle vi holde skydeøvelse med vort søsterskib Nymfen. Da granaterne på grund af høj søgang slog ned ca. 5 meter fra os, holdt vi op med det, vejret var for dårligt. En anden gang skulle vi ud for at jage ubåd. Vi havde bestilt en norsk ubåd til at ligge og vente ude i et dykkefelt, der lå et stykke ude. På vej ud havde vi vores sonar i gang. Lige pludselig fik vi et ekko på sonaren. Der skulle ikke ligge nogen ubåd der, vores skulle ligge 10 mil længere ude, sagde skipperen, så vi fortsatte udad. Ekkoet var fint, det var en ubåd, vi signalerede ind til den norske flådekommando, at vi havde en ubåd. Vi fik også fra den norske flådekommando at vide, at der var ingen ubåde i området, og vi skulle bare fortsætte ud til det designerede område,

Efter en god måneds tid var det tid at sejle hjem, da isen var ved at være væk i de danske farvande.

Da vi kom til Korsør, fik vi at vide, at de ikke havde set skyggen af is hele vinteren. Som skrevet var jeg meget søsyg, og havde det i det hele taget ikke godt ombord på den spand. Jeg havde søgt landtjeneste, dog ikke Grønland. Det blev bevilget, og jeg fik at vide at jeg skulle til Marinestation Bornholm og gøre tjeneste ved flåderadio Bornholm. Det var lykken.

Jeg skulle dog lige op på personelkontoret på Holmen og forklare, hvordan jeg i løbet af et halvt år kunne gå fra en bedømmelse på 7(max 8) til 3. Det kunne efter min formening kun skyldes, det dårlige samarbejde, jeg havde med officererne ombord.

Billederne er:

Våbenskjold

Den store port til havnen i klippen

Ran og Nymfen i Haakonsvern

XXI Nordisk Orlogsstævne i Karlskrona

privatbiler og kørte os til Scandic Hotel.

Kl. 13.00 startede det officielle program med en velkomst af den svenske landsformand, Thomas Egevall. Herefter bød en repræsentant for Karlskrona kommune velkommen til byen og uddelte våbenskjold til landsformændene fra de deltagende lande.

Herefter gik turen i bus til Marinebasen, hvor en orlogskaptajn fra amfibieregementet

Af: Karl-Erik Knaack, Foto: Søren Konradsen

I dagene 10. – 12. juni 2022 afholdtes det 21. Nordiske Orlogsstævne i Karlskrona med deltagelse af 15 medlemmer af Danmarks Marineforening.

Nordisk Orlogsstævne afholdes hvert andet år i hhv. Danmark, Sverige, Norge og Finland. Seneste møde afholdtes i Turku i Finland i 2018 og skulle, efter planen have været afholdt i Danmark i 2020. Desværre måtte dette aflyses på grund af Corona og man valgte så, for at holde turordenen, at springe Danmark over og afholde dette års møde i Sverige.

Som nævnt stillede Danmarks Marineforening med 15 deltagere, fordelt på 5 for­eninger (Korsør 1, Amager 1, Brøndby 10, Ålborg 1 og København 2. Fra Lai-vaston Kiltta, Finland, deltog 4 personer fra Marineforeningen, Norge 9 personer og fra Flottans Men, Sverige, 19 personer.

Den danske delegation mødtes tidligt fredag morgen på Københavns Hovedbane­gård, hvorfra vi drog med tog i strålende solskin gennem det smukke sydsvenske landskab, direkte til Karlskrona, hvor flere af vore svenske værter hentede os i

bød velkommen og præsenterede Marinebasen i detaljer og fortalte om basens betydning og her hjemmehørende skibe samt bemanning. Dette skulle egentlig have været gjort af Marinechefen, Ewa Skoog Haslum, men da man netop på denne dag skiftede chef på Marinebasen var hun naturligvis forhindret.

Vi kørte herefter til den ældre del af basen der i dag fungerer som levende museum. Herunder den 300 meter lange reberbane hvor man, gennem generationer, har fremstillet reb og tovværk. Deltagerne fik mulighed for at slå tovværk på det gamle anlæg. Vi besøgte Sveriges ældste tørdok, Polhemsdokken, der er så stor at selv skibe af Vasa klassen kan være i den. Oprindeligt foregik tømning af dokken ved hjælp af håndpumper, med hvilke man kunne tømme dokken på ca. 2 døgn. Senere installeredes damppumper som stadig står der. I dag tømmes dokken ved hjælp af elektriske pumper der klarer tømningen på ca. 3 timer. Yderligere findes en træbygning hvor man, i al slags vejr, kunne bygge linjeskibe. Et yderst interessant område der naturligvis bragte tankerne hen på mulighederne for fremtidig anvendelse af Nyholm.

Sørgeligt at danske politikere er så fantasiforladte og historieløse at man hellere vil plastre Nyholm til med højhuse og lign. end at bevare dette lille, helt unikke, område med sin fantastiske historie – ikke bare marinehistorie, men en stor del af Københavns – og dermed Danmarks historie. Et besøg i Karlskrona burde være tvangspensum for vore politikere!

Aftenen tilbragtes på Scandic Hotel med hyggelig kammeratskabsaften med en dejlig middag hvor man havde fordelt pladserne således at man sad ved siden af kammerater fra de andre lande.

Lørdag morgen kl. 9.00 gik vi ombord i en til formålet hyret turbåd med en fantastisk god guide, der i øvrigt også var medlem af Flottans Men. Turen gik ud i skærgården, rundt om marinebasen og ud til Kungsholm Fort. Dette fort er beliggende på en lille ø og er en del af det gamle fæstningsværk til forsvar af Karlskrona. Efter at man har skruet op for indtagelse af værnepligtige i Sverige, har man taget fortet i brug som grundskole. På Kungsholm findes der også en lille park hvor man, gennem tiden har plantet eksotiske træer, som flåden har hjembragt fra

fjernere himmelstrøg.

Herefter sejlede vi til Karlskrona Marine-museum hvor frokosten blev indtaget. Efter frokosten var der mulighed for at se dette flotte og spændende museum og, ikke mindst, u-bådsmuseet hvor man kan komme ombord i ubåden ”Neptun”.

Efter museumsbesøget var der ”fri ma-

nøvre” i Karlskrona i det flotteste vejr man kan forestille sig.

Kl. 18.30 blev vi i bus fragtet til banketmiddag i Sjöofficersmässen. Ved ankomsten serveredes et glas champagne i den solbeskinnede have, hvor en blæserkvartet fra søværnets orkester underholdt.

Sjöofficersmässen, der ligger udenfor Marinebasen, er i dag en privat drevet institution hvor, fortrinsvis, søofficerer er medlemmer. Stedet oses af historie og traditioner. Under middagen holdt de respektive landsformænd de traditionelle taler.

Søndag morgen kl. 9.00 samledes vi igen på hotellet, hvor landsformændene hver især fortalte om foreningernes drift, medlemstal og rekruttering (alle foreningerne har pt. problemer med faldende medlems-tal. Det er dog værd at bemærke at Danmarks Marineforening har flere medlemmer end de øvrige tilsammen!)

Herefter sammenfattede den svenske landsformand mødet og erklærede det for afsluttet og vi begav os alle hjem igen efter et par dage med store oplevelser og godt kammeratskab på tværs af de Nordiske lande.

Alt i alt en dejlig tur.

Da flere har spurgt, skal jeg lige tilføje, at deltagelse i Nordisk Orlogsstævne er for egen regning og risiko, uden tilskud fra hverken lokal- eller landsforening, men bestemt pengene værd.

Fra en sømands havn.

Onsdag den 4. maj er det 77 år siden, at befrielsesbudskabet kom om aftenen.

På Marstal kirkegård ligger den amerikanske flyver Jack E. Wagner (19 år gammel) fra USA begravet! Hans fly var blevet skudt over Marstal i 1944.

Begravelsen.

“Man var i Marstal ikke rigtig klar over, hvornår den omkomne flyver skulle begravnes. Da der om mandagen blev gravet en grav på kirkegården, tydede en del dog på, at denne var bestemt for flyveren. Allerede ved 4-tiden næste morgen var en del borgere derfor samlet på kirkegården.

Ved 5-tiden kom tyskerne ledsaget af den lokale betjent. Selv om de morgenduelige danske delte sig op i smågrupper ved tyskernes ankomst, var disse naturligt nok noget forundrede over, at der var så mange mennesker på kirkegården så

tidligt på dagen. På deres spørgsmål herom svarede betjenten, at marstallerne holdt meget af at komme på kirkegården tidligt om morgenen.

Da tyskerne sænkede kisten ned i graven, opdagede de på dens bund et Dannebrogssflag, smukt forarbejdet af blomster.

Samme dags formiddag holdt sognepræsten en andagt ved graven, der i løbet af dagen blev tildækket med et væld af blomster i røde, hvide og blå farver, således at et ”Stars and Stripes” tegnede sig.

Efterår 1944.

I løbet af efteråret 1944 bragte en amerikansk avis en længere meddelelse om, at fru Dorothy Wagner i Selinsgrove (Pennsylvania) fra Danmark havde fået tilsendt et brev indeholdende oplysninger om hendes mands begravelse på Marstal Kirkegård. Brevet indeholdt både en maskinskreven og en håndskreven meddelelse samt et fotografi af den pyntede grav. Desuden var det foto af Dorothy Wagner, som Sgt Wagner bar på sig, ligeledes vedlagt.

Brevskriveren i Marstal var fru Nathalia Mortensen. Hun havde set en vognmand komme tilbage fra kysten med noget tildækket på arbejdsvognen, hvorfor hun gik ud fra, at det var liget af den flyver, rygterne gik om. Fru Mortensen ringede derpå til dr. Fenger, da hun vidste, der skulle holdes ligsyn. Lægen nåede op til kapellet inden tyskerne kom og fik fat i et foto af en ung pige og hendes adresse.

Efter begravelsen skrev fru Mortensen et brev til den fundne adresse. Det blev ad omveje sendt til Sverige, hvorfra det viderebefordredes til USA af kaptajn Folmer, kabeldamperen ”Eduard Suen-son”.

Gravsten afsløret 21. september 1944.

”Skønt tyskerne stadig spillede herrer i Danmark på den tid, blev en gravsten afsløret den 21. september 1944, Wagners 20 års fødselsdag. Ved samme lejlighed blev en gudstjeneste holdt efter tilskyndelse fra KFUM, der svarer til YMCA, som Jack var medlem af. Gennem illegale kanaler blev der sendt oplysninger om begravelsen og mindegudstjenesten til Amerika, og de nåede hans familie kort efter at hans død var bekendtgjort.

Jack Wagner var den 26. soldat fra Snyder amt, der gav sit liv i 2. Verdenskrig, men som det er blevet skrevet fra hans hjemby, ”han er den eneste herfra som er blevet æret så smukt af undergrundsbevægelsen i et trælbundet Europa”.

” (Fra ”They died for us” af Kai Michelsen, 1946, lånt af Ove Hermansen).

Gæstebesøg af USS GUNSTON HALL (LSD 44).

Tekst og billeder af:

Et sjældent besøg kom til København i juli, og og sikken et syn da USS Gunston Hall lagde til kaj ved Langelinje i København. Skibet kommer fra 22nd Marine Expeditionary Unit i US Marine Corps og hører hjemme i Fort Story, Virginia. Lige nu er skibet i Europa, hvor det blandt andet har deltaget i flådeøvelsen BALTOPS. USS Gunston Hall lå til kaj i København for at udføre rutinemæssigt vedligehold af skibet. Imens dele af besætningen gjorde skibet klar til videre sejlads, ville andre dele af besætningen gennemføre træning i Jægerspris skydeterræn. Skibets mission er at transportere United States Marines med deres kampudstyr til udpegede områder rundt om i verden, og derefter at støtte angrebslandingsfartøjer og helikoptere under amfibiske operationer mod fjendtlige kyster. Skibet bærer landgangsfartøjer, luftpude (LCAC). LCAC er et luftpudefartøj, der kan overstige 40 knob, mens den bærer en nyttelast på 60 tons. Ved at bruge dette nye fartøj, vil skibsstyrker være i stand til at udføre et amfibieangreb mod en strande. For at yde fortsat støtte til angrebsstyrken er skibet udstyret med flådens seneste avancerede teknologi, herunder opdaterede kommunikations- og kampsystemer, 20 og 60 tons kraner, udvidede reparationsfaciliteter, to helikopterlandingsområder, komplette medicinske

og dentale faciliteter og et automatiseret computerbaseret forsyningsystem.

Frank og hornminen.

Af Jannie Kold

I 2011 tilbød, nu afdøde Frank Horn i en alder af 77 år kommunen at male en stærkt forfalden hornmine. I dag kan man takke ham for, at den står skinnende sort til minde om søfolk, der satte livet på spil under Anden Verdenskrig.

Det tog Frank Horn tre uger at male den gamle hornmine, så den i dag står blank og skinnende sort. Og hvis den ikke gør, kører Frank Horn forbi med vand og sæbe og vasker monumentet rent for fugleklatter og fodspor efter folk, der har klatret op på den.

Da 77-årige Frank Horn og hans nu afdøde hustru, Inger, sidste forår var ude at gå tur ved Kastellet, fik de øje på den irgrønne hornmine, der stod ved Frihedsmuseet.

"Jeg korsede mig, da jeg så, hvor sølle den så ud," husker Frank Horn.

Eftersom Frank Horn selv er gammel marinemand og sidder i bestyrelsen i Marineforeningen, kunne han ikke lade være med at handle på det, han havde set. Han gik derfor hjem og skrev et læserbrev til Østerbro Avis, og her hjalp en snarrådig lokaljournalist ham med at komme i kontakt med den monumentansvarlige i Københavns Kommune.

"Han var en flink mand, og jeg tilbød ham ganske enkelt, at jeg godt ville restaurere hornminen," siger Frank Horn, der mente, han godt kunne låne noget skibsmaling på Fregatten. Han blev dog i første omgang mødt med en vis portion skepsis.

"Tror du nu, du kan klare det?," lød det fra kommunens mand. Det mente Frank Horn bestemt, at han kunne, og snart tog han fat med rød primer og tre gange Hecklers 300 – den ubådslak, man også

bruger til de danske krigsskibe. Først blæste kommunen al rust af monumentet og stillede derefter et telt til rådighed, så Frank Horn kunne stå i skygge i de tre uger, det tog at male hornminen op. Det var i maj 2010, og mens han stod der og malede, fik Frank Horn mange kommentarer. Hver dag lagde krydstogtskibe til kaj i nærheden af Kastellet, og turister fra hele verden kom og spurgte om, hvor Amalienborg ligger, gamle veteraner fra den amerikanske flåde kiggede forbi, og kinesere kom og tog opstillingsbilleder ved siden af manden og monumentet.

"Og så fik jeg jo lejlighed til at fortælle om Københavns historie og om Marineforeningen, der på det tidspunkt snart havde 500 års-jubilæum," siger Frank Horn. Ingen kunne helt huske, hvad hornminens historie egentlig var, men den sag tog den historieinteresserede Frank Horn også på sig.

"Jeg fandt ud af, at det var en Flemming Larsen, som var kaptajnløjtnant, der havde sat den op, men ingen anede, hvor han var henne i dag," husker Frank Horn.

Da han efter længere tids søgen i gamle arkiver hos Marineforeningen fandt frem til ham, viste det sig, at han boede lige i nærheden af Frank Horn. Han kunne fortælle en masse om hornminen, og Frank Horn og han er i dag venner. Flemming Larsen syntes ganske enkelt, at der manglede et mindesmærke for de søfolk, der satte livet på spil under Anden Verdenskrig, og han fik af Søværnets Materielkommando foræret en hornmine fra 1906. Omkring 200 mennesker deltog i højtideligheden, da minen blev offentliggjort, men siden er minen stille og roligt forfaldet. I dag står hornminen

blank og skinnende sort, og hvis den ikke gør, kører Frank Horn forbi med vand og sæbe og vasker monumentet rent for fugleklatrer og fodspor efter folk, der har klatret op på den.

"Jeg er godt tilfreds med, at det lykkedes mig at udføre den opgave, jeg havde sat mig for," siger han selv om den frivillige indsats, der for ham kom helt naturligt.

"Enten er du sådan en, der kaster dig ud i sådan noget, eller også er du ikke," siger han og tilføjer:

"Med mig kan det nok ikke være anderledes."

Foto: Jeppe Carlsen

Og Per Vilstrup.

MINDEORD

71465 Finn Bager er afdøet ved døden d. 19. oktober.

Finn afslørede for et lille års tid siden over for mig, at han var ramt af en ubehagelig sygdom. Han var en flittig deltager i vore arrangementer og d. 22. september deltog han i vores lørdagsfrokost, der skulle vise sig at blive hans sidste fremmøde i Københavns Marineforening, hvor han har været medlem siden 1998. Finn vil også blive husket som en af de få aktive skytter i vores Skyttelav. Finn blev blot 66 år.

ÆRET VÆRE FINN BAGERS MINDE

§2 i Danmarks Marineforening fortæller at:

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, ansat til søs eller nærer særlig interesse for det maritime miljø.

§5 i Danmarks Marineforening fortæller at:

Som medlemmer af foreningens afdelinger kan, efter bestyrelsens godkendelse, optages myndige danske mænd og kvinder: 1. Der er eller har været tjenstgørende i Søværnet eller Marinehjemmeværnet eller 2. Der er eller har været ansat i handelsflåden, fiskeriet eller som nærer interesse for orlogs- eller handelsflåden og dermed beslægtede erhverv.

Skyttelavs Aktiviteter

Dato	Aktivitet	Sted	KL	Uge	Skydeleder
04-10-2022	Træning	DGI-byen	17:00	40	Ole Reese
11-10-2022	Træning	DGI-byen	17:00	41	Solveig
18-10-2022	Træning	DGI-byen	17:00	42	Ole Reese
25-10-2022	Træning	DGI-byen	17:00	43	Solveig
01-11-2022	Dis-skydning	DGI-Holmen	16:00	44	Ole Reese
08-11-2022	Andeskydning	DGI-byen	17:00	45	Solveig
15-11-2022	Træning	DGI-byen	17:00	46	Ole Reese
22-11-2022	Træning	DGI-byen	17:00	47	Solveig
29-11-2022	Træning	DGI-Byen	17:00	48	Ole Reese
07-12-2022	Træning afslutning	DGI-Byen	17:00	49	Solveig
10-01-2023	Opstart Træning	DGI-Byen	17:00	02	Ole Reese
17-01-2023	Snapseskydning	DGI-Byen	17:00	03	Ole Reese
24-01-2023	Træning	DGI-Byen	17:00	04	Solveig
31-01-2023	Træning	DGI-Byen	17:00	05	Ole Reese
07-02-2023	Generalforsamling	Holmen	18:00	06	Ole Reese

Hjemmebaneskydning afvikles i efteråret 2022 og foråret 2023.

Som det fremgår af skemaet, skydes der hver tirsdag.

I alle ugerne skydes der fra kl. 17:00 til kl. 19:00.

Bestyrelsen ser gerne, at man møder i uniform ved de særlige lejligheder der er.

M.v.h. Bestyrelsen

HUSK HUSK At Skyttelavs Generalforsamling

den 7/2-2023 Kl.18:00 på Holmen.

Solveig Unø

Skyttelavets bestyrelse

LAVFORMAND

Ole Reese

Ryparken 160, 1.th., 2100 København Ø

Mobil: 22 94 60 83

Mail: olereese@gmail.com

NÆSTFORMAND

Solveig Kühnell Unø

Højdevej 21A, st.tv., 2300 København S

Mobil: 26 28 65 14

Mail: sku@live.dk

KASSERER

Pierre Morten Jensen

Humlehaven 24, 2500 Valby

Mobil: 51 59 33 72

Mail: pmmj1961@gmail.com

SEKRETÆR

Solveig Kühnell Unø

Højdevej 21A, st.tv., 2300 København S

Mobil: 26 28 65 14

Mail: sku@live.dk

BESTYRELSESMEDLEM

Jens Svendborg

Øresundsvej 138 Y, 2300 København S

Mobil: 20 61 90 88

Mail: lcs@mail.tele.dk

BESTYRELSESMEDLEM

Erling Huusfeldt

Randkløwe Allé 142, 1.tv., 2770 Kastrup

Mobil: 22 40 46 05

Mail: erlinghuusfeldt@yahoo.com

SKYTTEUDVALGSFORMAND

Pierre Jensen

AFDELINGSFORMAND

Per Vilstrup Olesen

FLAGBÆRER

Erik Povlsen, Amager Afdeling

ÆRESMEDLEM

John Werge

FREGATUDVALG

Ole Reese, formand

Erling Huusfeldt

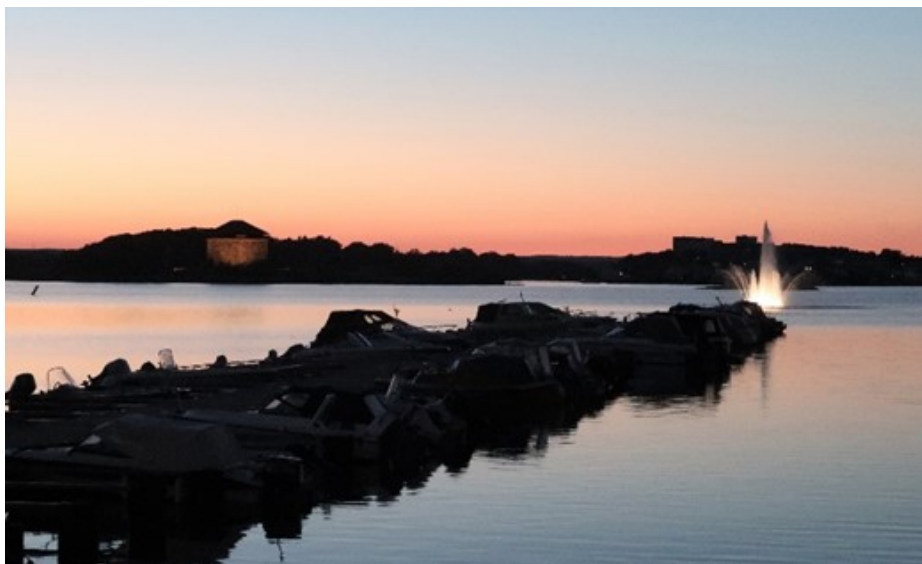
BESTYRELSESSUPPLEANT

Leif Larsen

Mobil: 28 37 84 27

Mail: kbhmf@outlook.dk

*Af: Søren Konradsen — solnedgang set fra hotel Scandic i Karlskrona
Fra XXI Nordisk Orlogsstævne i Karlskrona.*

UDKIGGEN UDKOMMER

Nr. 1 / 2023 udkommer februar 2023 deadline 2. januar 2023

Nr. 2 / 2023 udkommer maj 2023 deadline 1. april 2023

Nr. 3 / 2023 udkommer august 2023 deadline 1. juli 2023

Nr. 4 / 2023 udkommer november 2023 deadline 1. oktober 2023

B Returneres ved adresseændring

Københavns Marineforening

Takkeladsvej nr 5 - 1439 København K